Verloren zonder creativiteit

Kennis is op te nemen, op te slaan en reproduceerbaar. Creativiteit is niets van dit alles. Creativiteit bezit je en van iedere ingeving maak je gebruik. Gevangen in zijn eigen web van creativiteit en daardoor een fantastische vormgever. Mag ik u voorstellen aan de vormgever van het Synjaal, al tien jaar lang: Claus Burgers.

Tien jaar Synjaal, tien jaar Claus. U bent nu tien jaar vormgever van het Synjaal, hoe heeft u deze periode ervaren? "Achttien jaar zit ik nu in het vak. Het Synjaal geef ik vorm vanaf het derde nummer. De jaarlijkse wisseling van het bestuur werkt verfrissend, ieder jaar komen er weer nieuwe ideeën naar voren. In tien jaar tijd hebben we drie verschillende lay-outs gehad, de laatste verandering heeft afgelopen jaar plaatsgevonden. Een verandering zorgt voor nieuw pasen meetwerk, maar het Synjaal moet wel het Synjaal blijven. De vormgever is er dan óók om ervoor te zorgen dat de continuïteit wordt gewaarborgd. Het blad Synjaal moet een blad voor en door bedrijfswetenschappers zijn. Een politiek standpunt innemen zou hierbij erg ongepast zijn. Toch gebeurt dat sneller dan gedacht. Keuzes moeten bewust gemaakt worden. Neem de interviews, je komt niet neutraal over wanneer er in een jaar tijd twee interviews staan met linkse en geen enkele met rechtse politici. Zo vind ik het beeld van "de eeuwige student met zijn biertje" erg achterhaald. Ik plaats liever een foto in het Synjaal van een student achter een pc. Wat is het doel van het Synjaal? Wat is de doelgroep van het Synjaal? Synergy is een studievereniging, daar past een studerende student in je blad meer bij dan een student met een biertje."

Wie of wat is u in tien jaar tijd het meest bijgebleven? "Een jaar of vijf, zes geleden wilde een klant van me een reisbureau opzetten wat zich zou richten op reizen naar de Tunesische Sahara. Er ontbrak echter fotomateriaal dat van dusdanige kwaliteit was dat er een brochure van gemaakt kon worden. We ondernamen een tocht met een professionele fotograaf (Bram Vis) en journalist (Peter Deurloo). We hadden alleen nog figuranten nodig en kwamen uit bij een groep bedrijfswetenschappers. Met hen zijn we de Sahara ingetrokken en hebben we een fantastische tijd gehad."

Hoe ervaart u de jaarlijkse bezoekjes van het bestuur en de commissie? "Ik vind de bezoekjes gezellig en noodzakelijk. Ik kan en wil een bindende factor binnen het geheel zijn. Elkaar in de ogen kunnen kijken is belangrijk. Door nieuwe communicatiemiddelen zoals e-mail wordt dat steeds minder en is de kans groter dat je langs elkaar heen praat. Ideeën kunnen beter uitgelegd en begrepen worden op het moment dat er face-to-face contact is. Ik probeer de continuïteit te bewaren en mensen te overtuigen dat er ook andere mogelijkheden zijn dan wat zij voor ogen hebben."

Claus Burgers:
"Ik vind het beeld van de eeuwige student met zijn biertje maar achterhaald."

Hoe ziet een dag uit het leven van een vormgever eruit? "Elke dag is anders. Voor veel van mijn opdrachten is mijn creativiteit volledig verantwoordelijk voor het eindproduct. Een logo bedenken voor een organisatie kan in drie uur, maar het kan goed zijn dat ik er vier dagen mee bezig ben. Ik maak dan ook gebruik van elke ingeving en een ingeving laat zich niet leiden door een werkritme van negen tot vijf. Daarnaast is het werk soms moeilijk te plannen omdat de opdrachtgever in het proces verweven zit. Feedback is net als communicatie een belangrijk onderdeel van de

vormgeving. Naast mijn baan als vormgever heb ik ook een kunstgalerie. Kunstenaars wijken af van de geijkte paden, daar hou ik van. Daarnaast ben ikzelf als vormgever visueel bezig en kunstenaars ook, wat een goede, leuke en unieke combinatie is. Mijn dagen zijn dus heel variabel."

Hoe verloopt het proces van de vormgeving van het Synjaal? "Voor het eerst sinds jaren hebben we een professioneel format op de rit. Gelukkig zijn er weer vaste rubrieken. Dit zorgt voor herkenning en geeft rust. Het stramien wordt steeds duidelijker en verfijnder. Het is zo makkelijk te zien of de teksten die binnenkomen binnen dat stramien vallen. Na terugkoppeling met de voorzitter van de commissie en codering ga ik aan de slag met de opmaak. Voor het Synjaal reserveer ik drie-en-een-halve dag, maar meestal worden dat er vijf. Een nieuw stramien bedenken is het meeste werk. Het moet aan de verwachtingen voldoen en binnen de doelgroep passen. Afbeeldingen en lettertype spelen daarbij een belangrijke rol."

Is vormgeven altijd al een passie van u geweest? "Op mijn 24e ben ik er achter gekomen dat ik dit wilde doen. De intrede van de computer heeft daarbij een belangrijke rol gespeeld. Ik werkte toentertijd in een uitgeverij en had dus te maken met vormgeving en opmaak. Één van de eerste IBM-computers in Nederland kwam bij ons op de uitgeverij te staan. Zo'n kast kostte toen nog 28.000 gulden. Een paar maanden later kwam er een Apple binnen. Er ging een wereld voor me open. Ik maakte de overstap naar een Apple-dealer, waar ik vormgevers moest automatiseren. De interesse was gewekt en de kennis was aanwezig, zodat ik een paar jaar later mijn eigen bedrijf op kon zetten."

> "Kunstenaars wijken af van de geijkte paden, daar hou ik van."

Wat vindt u van de nieuwe lay-out? "Ik vind het een heel strak magazine geworden. Dat heeft te maken met de kunst van het weglaten. Om dat toe te lichten geef ik een voorbeeld: we hebben een voetbalveld met daaromheen allerlei reclameborden. Wij maken een reclamebord met daarop alleen een blauwe stip. Wat gebeurt er dan? Mensen willen weten wat die blauwe stip toch betekent en van wie dat is. Die ene stip doet veel meer dan alle andere borden met de informatie kunnen bereiken. Voorheen wilden we nog weleens te veel informatie op één pagina zetten, nu hebben we daarin een soort rust gevonden. Stilstand is achteruitgang en daarom is het Synjaal goed bezig."

Als je nog een opmerking hebt mag je dat nog plaatsen. "Daar maak ik bij deze gebruik van. Vreemd voor mij, maar wel leuk zo'n interview. Ik heb alleen een beetje moeite met de u-vorm. Maakt me oud. De inhoud van dit artikel gaat ook over mezelf. Het is daardoor extra moeilijk geworden om deze pagina's vorm te geven. In het begin hadden we nog te maken met traditionele fotografie en het leek me aardig om een filmrol weer te geven met daarin alle voorpagina's. Er is in een korte tijd veel veranderd. Bijna alles is compleet digitaal geworden. Lithografie is niet meer van toepassing.

Iedere voorpagina heeft zijn eigen verhaal. Bij nummer 9 had het bestuur bijna de spoorpolitie achter zich aan en bij voorpagina 4 zit ik zelf op het dak. De kleuren van voorpagina 23 zijn niet gemanipuleerd. Afghanistan in beeld gebracht door een goede vriend, de kunstfotograaf Teus van der Heiden. Teus is helaas vorig jaar overleden. De extra cover hierboven is mijn eigen (oude) jasje ter introductie van de huidige nieuwe vormgeving in het afgelopen augustusnummer (27).

Synjaal zelf is vanaf 2001 een zelfstandig leven gaan leiden en werd het voor het eerst geheel in kleur gedrukt. Daarvoor was het gecombineerd met de Synergy-bedrijvendagen of met het Synergy-congres. In 2002 en 2003 waren er regelmatig inhechters in het hart van het magazine. De verschijnfrequente is vanaf 2004 toegenomen naar vier uitgaves per studiejaar en maak ik ook 'in hetzelfde jasje' de specials op. De oplage is toegenomen mede door het aantal leden van Synergy.

Ik ga mijn 10e jaar in als vormgever van het Synjaal. Alle eer gaat naar de grondleggers van het magazine: Luc Kamperman, Jorg van der Meij, Lion van der Heijden, Nanne Castelijns, Jeroen Plooster, Sander Joustra en Harald Janssen. Zij hadden de moed om in 1998 het Synergy Magazine te starten dat later het Synjaal is geworden. Ik ben benieuwd wat zij inmiddels doen. Ook bedank ik Bram Vis (fotograaf van de voorpagina's 4 t/m 9 en 12) en Wout van Blijderveen (oud-drukker). Complimenten voor de huidige drukker Macula. Zij weten het perfect sluitend te drukken en mooi af te werken."